GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 86.

W E SRZODĘ DNIA 25. PAŹDZIERNIKA 1797.

Z Londynu d. 6. Października.

D. 3 t. m. przybył tu Francuzki kuryer de la Clue od Francuzkiego pełnomocnika obywatela Treilhard do lorda Malmesbury, z odpowiedzią na Angielskie depesze przez kuryera Vick zawiezione. Lord Malmesbury, który się w dobrach swoich na wsi bawił, powrocił zaraz do miasta. Ministrowie zrobili zaraz radę, potym królowi treść tych depeszow kommunikowali. Francuzkiego kuryera postawiono w domu Angielskiego posłanca stanu P. Shaw, i zalecono aby mu z innemi osobami obcowania nie pozwalał. Wczoray odebrał rzeczony kuryer odpowiedź, i w towarzystwie P. Shaw na Dower do Francyi nazad poiechał. Wielu trzyma tę korrespondencyą za dobry znak, i wnoszą z wstrzymania królewskiego manifestu do Europeyskich dworow, że zupełna nadzieia do spokoynego zagodzenia ieszcze nie upadła. Lecz ciężko, żeby nasz dwor na podstawie powrocenia wszystkich zaborow, przy którey rząd Francuzki obstaie, chciał negocyować. Jeżeli rząd Francuzki od tego żądania nie odstąpi, to woyna iest nieuchronna.

Dyrektòryat Francuzki, kazał naszemu rządowi przez tuteyszego agenta, obywatela Charretier proponować zamianę P. Smith, który teraz na słowo honoru po Paryżu wolno chodzi, za iednego kapitana i 400 maytkow Francuzkich.

Amerykański okręt Manchester przybył tu w 34 dni z Filadelfii. W drodze był przez Francuzkiego korsarza ścigany, i musiał wszystkie papiery, które przy sobie miał w wodę wrzucić, co wielką przeszkodę w handlu uczyniło. Żołciowa febra znowu się w Filadelfii pokazała; wiele ludzi już na nią umarło, a wiele mieszkańcow miasto opuściło.

Flotta admirała Duncan, składaiąca się z 20 woiennych okrętow zarzuciła kotwice na wysokości Jarmut. Pod brzegami Hollandyi złożono na tey flocie d. 5 września na dwoch buntowniczych maytkow sąd woyskowy; iednego osądzono na stryczek,

drugiemu 500 rozg na gołe ciało dać kazano.

W Dublinie zaaresztowano także fałszerza monety, który (banknoty, złote i srebrne pieniądze bardzo zręcznie umiał podrobiać. — W Irlandyi iest teraz dosyć spokoynie. Zlemyślni, którym broń, piki i inną zbroią odebrano, i którzy teraz swego postępku żałuią, podrzucaią w nocy przed domy i w ogrodach sędziow pokoiu wszystkie narzędzia mordow. W Cork będzie przez całą tę zimę eskadra od 12 woiennych okrętow stała, dla pilnowania, żeby się nieprzyiacielowi nie zachciało znowu wylądować.

Rafinerya cukru P. Coope w Withechapel w tym tygodniu spaliła się z wszystkiemi zapasami surowego cukru, i rachuią szkody na 15,000 f. szt. Ogien wszczął się z nądto rozgrzanego pieca.

W Paryżu podług wyznania iednego tu przybyłego Amerykana, miał się niedawno z samych Anglikow, Szkotow i Irlandczykow uformować klub, który pod protekcyą samego dyrektoryatu zostaie. Tomąsz Paine miał dla tego towarzystwa ustawy przepisać, i w chodząc doniego muszą członki nienawiść królewskiey władzy i wierność Francuzkiemu rządowi poprzysiądź. W wyprawie przeciw Anglii i Irlandyi bardzo wiele na tych emiszaryuszach rachuią.

Liniowe okręty Princesse Royale i Hektor idą z innemi okrętami pod kommendą wice admirała Orde zmocnić flottę lorda St. Vincent. Wspomniony lord znayduie się ieszcze zawsze z swą flottą przy Kadyx, i nie potwierdza się, żeby miał to położenie w krotce porzucać.

Z St. Kitt (S. Krzystofa) donoszą, że tam od d. 5 lutego w 24 godzinach ze 100 razy trzęsienie ziemi dało się uczuć. Przy tym trzęsieniu dał się pod ziemią głuchy huk słyszeć, który odległemu pierunowi wyrownywał. W Antigua, Martynice i innych wyspach dały się podobne trzęsienia czuć; iednak nie słychać, żeby iakie szkody poczyniły iak, się w Hiszpańskiey Ameryce stało.

P. Trevor i P. Grey otrzymali mieysce i głos w radzie królewskiey. — Flotta admirała Bridport krąży znowu około Brest.

Żona exdyrektora Carnot podług tuteyszych pism, bawi z swemi dziećmi u krewnych w okolicach Arras.

Na ogłoszenie że Hiszpańskie dollary więcey cyrkulacyi nie maią, iak tylko nowa moneta gotowa będzie, naszło się w tych dniach bardzo wiele rzemieślnikow do banku, dla zmiany takowych dollarow; lecz nieszczęściem ci biedni ludzie dowiedzieli się, że ich dollary, albo całkiem fałszywe były. albo z fałszywym stęplem. To czyni w wydatkach wielkie zamieszanie. Wewnętrzna wartość dollarow iest 4 szelągi i 2 pence, a gdy są z stęplem królewskim 4 szelągi i 9 pencow. Nie ma więc dziwu, że takowy stępel zaraz podrobiono, i można było łatwo to oszukaństwo przewidzieć, przez co naymniey 15,000 f. szt. zyskano.

Cztery Hiszpańskie okręty powrociły wczoray do Portsmut i Plimut nazad. — Nowy rządca Bengalu lord Monington pożegnał się onegdoay z królem. — Żona tuteyszego Duńskiego posła hrabi Wedel, wyiechała z swą starszą corką z Anglii.

Przez wielkie deszcze w Anglii, wszystkie niemal rzeki powylewały, tak iż

przez drogi publiczne z niebezpieczeństwem życia iechać potrzeba.

P. Drake poseł Angielski w Genui powrocił na Kuxhawen do Anglii nazad. Nowym lordem miasta Londynu iest P. Hammet obrany.

Oprocz Jamayki flotty przybyła do Plimut kupiecka flotta od 20 żaglow z St. Domingo, pod okryciem kilku woiennych okrętow, na ktorych 600 iazdy Rohana i regiment letkiey iazdy z tamtąd nazad powrociło.

Podług wiadomości z Lizbony, osadziły nasze woyska twierdzę S. Juliana, która nad całym portem Lizbony goruie. Portugalskiemu rządowi oswiadczono z naszey strony iż Angielska flotta, mimo zawartego z Francyą pokoiu, (który iak wiadomo zerwany) w porcie Lizbońskim przezimuie i po przyiacielsku się obchodzić będzie, ieżeli z strony Portugalskiey podobnie traktowana będzie. W przeciwnym zaś razie, stosownie do okoliczności działać zacznie.

Słychać, że ieszcze wiele skarbowych billetow w cyrkulacyą będzie danych, na które bank P. Pittowi 2 mill: na 13 procentow pożyczy.

Z Petersburga d. 26. Wrzesnia.

Dworska nasza gazeta mieści w sobie co następuie:

" W ukazie Imperatorskim pod d. 15 t. m. wyszłym, stoi:" Przy wstąpieniu naszym na tron, znaleźliśmy lądowe i morskie woyska nasze w niezupełności; użyliśmy iednak wszystkich sposobow do zmnieyszenia niedostaiącey ich liczby; lecz brak ten tak iest wielki, iż na ten raz musieliśmy nakazać na cały kray z pięciuset głow dostawienia trzech rekrutow. Rekrut ten zaczyna się od 1. listopada a musi się skończyć na nowy rok. W zapłaceniu za każdego rekruta stanu kupieckiego 500 rubli, ma bydź przepis ukazu d. 3 maia 1783 ściśło zachowany. ,, — Jenerał leytnant odiazdy Lewanidow iest na żądanie swoie od służby uwolniony, a na iego mieysce pułkownik Glasenap jenerał maiorem i szefem regimentu dragonii Siewierskiey mianowany. Jenerał iazdy Derfelden z pensyą całey swoiey gazy poki żyie, jenerał iazdy hrabia Zubow i jenerał piechoty Xżę Galiczyn na żądanie swoie z wolnością noszenia mundurow są od służby uwolnieni. Jenerał leytnant Babarukin i Bergmann z wolnością noszenia mundurow i Prostokwaszin z pensyą całey swoiey gaży i wolnością noszenia munduru; tudzież jenerałowie maiorowie Kormelicin, Czerzkow, Markow i Iwreiniew, iako i ż Hering, Dymitry, Momonow, Tolstoy i kommendant Stoikowa Sachaiewski z pensyą połowy gaży, a kommendant Schlüsselburga z pensyą całey gaży poki żyie i wolnością noszenia mundurow są od służby oddaleni. Aktualny konsyliarz Tolstoy został gubernatorem Sibirskim.

Z Wenecyi d. 27. Wrzesnia.

Niepewność w którey ciągle iesteśmy o przyszłym naszym losie, tym większą napełnia nas chęcią dowiedzenia się o skutku negocyacyy w Udine. Jenerał Sanfermo wysłany do Paryża od naszego rządu, ma rozkaz wszelkich użycia krokow, aby zachęcił dyrektoryat do utrzymania bytu rzeczypospolitey Weneckiey i powrocenia iey Istryi i Dalmacyi. Poseł ten podał w okoliczności tey bardzo obszerny memoryał, który tu ogłoszonym został; w pismie

)(

tym usiłuie dowieść, iż nowa rzeczpospolita Cysalpińska bydź nie może utwierdzoną, iezel Austrya zostanie w possessyi dwoch zwyż rzeczonych prowincyy obeymuiących ludności przeszło 500,000 dusz, oprocz niezmiernych ieszcze korzyści, ktòre z iey położenia wynikaią. Ambassador Turecki w Paryżu wspiera mocno iak mowią, kroki jenerała Sanfermo.

Położenie nasze wewnętrzne zawsze iest smutne; w krotce brakować nam będzie pierwszych do życia potrzeb. Jednakowoż urządzaią nas podług nowego rzeczy porządku; żaden Wenecyanin iakiegokolwiek bądź stanu od służby w gwardyi narodowey wyiętym nie iest, choćby nawet pieniądzmi chciał się opłacić.

Wyszło ztąd 1500 ludzi woyska liniowego Weneckiego, które Francuzi z innemi miast stałey ziemi woyskami złączyć zamyślaią, dla uformowania korpusu od 15 do 18 tysięcy ludzi. Trybunał rewolucyyny rozpoczął tu swoią czynność i zwać się będzie trybunałem naywyższym (de haute justice).

Z Paryża d 6. Października.

Wczorayszy Redaktor przywodzi co następuie:

"Poniższe pismo okazuie iak dyrektoryat wszystkich sposobow używa do odnowienia z Anglią negocyacyy, i iak szczerze pragnie doprowadzenia ich prędko do szczęśliwego końca.

W Lill d. 10 Vendemiaire roku 6 (1 Października.)

Pełnomocni ministrowie rzeczypospolitey, którym zlecone iest negocyowania z Anglią o pokoy, maia honor donieść lordowi Malmesbury, iż gdy kopią iego ostatniey noty pod d. 23 września 1797 podaney swemu rządowi przesłali, dyrektoryat wykonawczy rozkazał im imieniem iego oświadczyć. — Że nie przestaie żądać pokoiu, i nakazuiąc ministrom rzeczypospolitey żądania kategorycznego deklaracyi względem danych pełnomocnictw od rządu Angielskiego iego pełnomocnemu ministrowi, dał nie oboiętne dowody swych uczuciow, ktòrego ożywiaią, i że ten krok nie ma innego celu i mieć nie może, iak doprowadzenie nakoniec tych negocyacyy do prędkiego i szczęśliwego ukończenia.

Że dany rozkaz pełnomocnikom rzeplitey zostania się po wyieździe lorda Malmesbury w Lill, iest nowym dowodem, iż dyrektoryat iego powrotu sobie życzył i ten przewidywał, lecz z pełnomocnitwami nie ubocznemi lub pozornemi, i żeby tych ograniczenie nie było na potym pozorem do odwłoczenia zawarcia pokoiu;

Że te są ciągłe widoki i nadzieie wykonawczego dyrektoryatu, nakazuiąc ministrom rzeczypospolitey nie opuszczania prędzey Lill, aż gdy przedłużona nieprzytomność pełnomocnika Angielskiego, nie zostawi więcey wątpliwości o zamiarze Krola Jmć W. Brytanii zerwania całkiem negocyacyy pokoiu.

Stosownie do tego iest d. 25 Vendemiaire (16 października) oznaczony termin, w którym pełnomocni ministrowie rzeczypospolitey nazad od wołani będą, ieżeli do tego czasu pełnomocny minister Krola Jmć W. Brytanii do Lill nazad nieprzyiedzie.

Dyrektoryat wykonawczy będzie bardzo żałował, że podwa razy przedsiębrane zbliżenie się nie mogło do skutku przyyść; lecz postępek iego i cała Europa zaświadczy go, że sam iedynie rząd Angielski ściąga na obydwa narody nieszczęścia woyny.

Pełnomocni ministrowie rzeczypospolitey Francuzkiey upraszaią pełnomocnego ministra Krola Jmć W. Brytanii, aby przyiął zapewnienie ich wysokiego szacunku.

Podpisano *Treilhard. Bonnier*
Sekretarz legacyi Derché.

(Odpowiedź ta pełnomocnikow Francuzkich w Lill, iest ta sama, ktòrą kuryer la Clue d. 3 na Angielskie depesze do Londynu zawiozł, i d. 5 w towarzystwie Angielskiego posłańca P. Shaw znowu z odpowiedzią Angielską do Lill poiechał. Angielska odpowiedź decyduie dalsze kroki.)

Redaktor zbiia także przytoczenia Angielskich pism, iakoby Francya w negocyacyach pokoiu żądała od Anglii zaszczepienia w Irlandyi drzewa wolności, oddania Francuzom portow Portsmut i Plimut, że Anglia pożyczy Francyi pieniędzy &c.

Dziennik *les Annales politiques* przywodzi; że Buonaparte pisał do rządu: " Jedna rezolucya dyrektoryatu może zachwiać trony, ieżeli nieprzyiaciel nie pospieszy się z podpisem pokoiu. „

Że Anglicy większą liczbę naszych morskich niewolnikow maią, iak my ich, żtąd naywięcey pochodzi, że nasi korsarze i woienne okręty zaraz Angielskich maytkow na morzu lub w cudzych portach wolno puszczali, co teraz zakazano.

Dobra emigrantow, ktòrzy tylko tym czasowo z emigrantow listy wymazani byli, a ktòrym teraz nową ustawą oddalić się kazano, są za sekwestrowane.

Korsarze nasi zabrali znowu nie dawno 5 Portugalskich okrętów, z pomiędzy ktòrych ieden był z iagodami winnemi &c. dla flotty Angielskiey przy Kadyx przeznaczony.

Z Genewy donoszą, [illegible] biskup Paryzki i Xiężna Ludwika d. 1 t. m. przez Lozannę w naywiększym inkognito z Wiednia do Turynu przeieżdżali. Alexander i Teodor Lamet znayduią się w Nyon: z tamtąd chcą się do Berna udać, i tak długo tam zostawać, poki nie otrzymaią zupełnego wymazania z emigrantow listy.

Woyska w naszych koloniach maią bydź na ten sposob iak we Francyi urządzone, i konstytucya zupełnie zaprowadzona.

Dla żołnierzy za mnieysze wykroczenie ogłoszono pardon. — Oyciec jenerała Hoche ma tak iak wdowa jenerała Marceau pensyą brać. — Godefroy i bywsze konwencyi członki Thubaud i Mußet są administratorami lotteryi obrani.

Szef artylleryi Berthier zastąpi, podług Redaktora, jenerała Dommarin w kommendzie tuteyszey artylleryi. Jenerał adiutant Grillon został kommendantem Marsylii.

W przyłączonych departamentach zakazano zupełnie noszenia xiężych sukien.

Kontra admirał Sercey, ktòry w wschodnich Indyy wodach znaczne przysługi uczynił, ma narodową nadgrodę odebrać. — Tuteyszy kommendant jenerał Lemoine mianował woyskową kommißyą dla sądzenia po d. 4 września aresztowanych wielu emigrantow.

Tuteysze pisma mòwią, iż jenerał Berthier, szef jeneralnego sztabu Włoskiey armii, iest na mieysce Scherera ministrem woiennym mianowany; lecz urzędownie nic o tym nie doniesiono.

Opłatę stępla od dziennikow cokolwiek zelżono. — Obywatel Mehé iedzie z jenerałem Angereau iako sekretarz.

... tych dniach w radzie 500, żeby wszystkich nie po republikancku myślących nauczycielow i nauczycielki wyprowadzić, lub na zawsze z kraiu wygnać. Tę propozycyą odesłano do kommissyi. — Względem tymczasowego zaprzestania przedaży dobr narodowych podano radzie 500 proiekt; ale z niego dopiero ieden artykuł zadekretowała.

Mowy prezydenta dyrektoryatu i Daunou na pochwałę jenerała Hoche d. 1 miane, są teraz całe drukowane. Podczas bitwy przy Hondschoten był Hoche jeneralem adiutantem; nadzwyczayne iego w tey bitwie dystyngwowanie się sprawiło mu prędki awans. — Inskrypcye stoią dziś 8¼ liwr: za sto.

Jenerał Augereau wydał ztąd do armii Niemieckiey, którą teraz kommenderuie następuiącą odezwę:

Kolledzy! Gdyby śmierć przyzwoicie offiary swe wybierała, sama zbrodnia schodziłaby z tego świata; lecz ona zabiera bez roznicy Achilesa, Thersitesa, woiownika, lub dziecię rozpusty i miękkości. Chciwa iey kosa zmiata bez roznicy co się iey nawinie; wszystko dla niey iedno, czy zbrodnia, czy cnota. Kato nie mogąc przeżyć straty wolności swey oyczyzny, odbiera sobie życie, a na iego zwłokach Cezar buduie tron. Hoche umiera w kwiecie swey młodości i na szczycie sławy, a Pichegru przeżył swe zbrodnie. Takie są wyroki ślepego losu! Żołnierze! łza skrapia tronnę bohatera, a złorzeczenia potępiaią zdraycę. Długo oszukiwani, często zaniedbani, czasem zdradzani, iaki z siły duszy, iakiegoż uczucia sławy, iak wielkiego patryotyzmu, iak nędzney stałości nie potrzebowalizeście do oparcia się razem spiskom, niedostatkowi i usiłowaniom nieprzyiacioł! Bez wątpienia kommenderuiąc z czystemi zamiarami i doświadczonym republikanismem ludzi, iak wy iesteście, znaczy tosamo co podbić zwycięztwo pod swą wolą. Przeięty tą prawdą, Kolledzy, nie wahałem się przyiąć wielkiego stopnia, który rząd stawiaiąc mnie na czele was, włożył na mnie. Znaiąc obszerność iego całą, nie przelągłem się go. Nie iestże to wam powiedzieć, iż umiem was przyzwoicie szacować?

Żołnierze! Szefowie royalistskiego spisku nie zasiadaią więcey w senacie, a nieprzyiaciele nie maią pomocnikow w pałacu Luxemburg. Dyrektoryat wykonawczy znayduiąc się długo przez spiskowych w okropney niemożności zaradzenia waszym cierpieniom, iest teraz od pozostałych wiernemi reprezentantow wspierany. Zwrocił on swe oczy na was i na wasze potrzeby; lecz sposoby iego, nie odpowiadaią oycowskim iego zamiarom. Waszey iednak nędzy będzie zaradzono; dla tego samego zostaię się ieszcze w Paryżu. Za odezwą tą pośpieszę z pieniądzmi do armii. Ubior i obuwie będą przed zaczęciem ostrey pory roku obmyślone. Wszystkie części administracyi będą wyczyszczone i i lepiey urządzone, tak iż na potym nieprzewidziane tylko zdarzenia i to na krotki moment mogą wasz żołd zatrzymać i wniedostatek was wprawić, czemu iednak iak nayprędzey będę się starał zaradzić.

Wszystkie moie momenta, moie siły i cała moia osoba będą dla was, Kolledzy, poświęcone; lecz ile wy z mey przychylności do oczekiwania macie, tyle ia mam prawa po waszey się spodziewać: to iest

prawdziwey, surowey, nie ugiętey i całkiem republikanckiey karności. Patryotysmu i męztwa, owych cnot łatwych dla was i prawie przyswoionych. Z tym wszystkim, ieżeli się między wami znaydą ludzie, którym trudno iest wykonać te cnoty, niechay wystąpią z szeregow i oddalą się; nieprzyiaciele ci wolności, nie powinni dzielić z dziećmi iey sławy.

Żołnierze! Wasze męztwo i odnowiona energia, zagrzana miłością oyczyzny przymusi waszych nieprzyiacioł za Renem do cofnienia się, a z tey tu strony tey rzeki będących strachem przerazi!

Nieprzyiaciele nasi zmocniaią iak słychać nowym rekrutem swe armie. Próżna przezorność! Francya, która odzyskawszy nazad siłę swego republikanckiego urządzenia, iest w całey swey obszerności iedną armią, a my tylko iey przednią strażą. Jeżeli niepzyiaciel przy swoim uporze ieszcze trwać będzie; ieżeli propozycye naszego rządu do pokoiu odrzuci; ieżeli ieszcze będzie chciał rozlewu krwi. — Dobrze! stanie się zadosyć iego woli. Dla tego on tak wielkie czyni żądania, żeśmy wspaniałemi byli; lecz zagrośmy mu i staćmy się nazad strasznemi.

Podpisano *Angereau.*

Z Madrytu d. 18 *Września.*

(*Z Monitora.*)

Wiadomość o zaszłey rewolucyi d. 4 września w Paryżu sprawiła tu przyiaciołom Francuzkiey rzeczypospolitey wiele ukontentowania; nieprzyiaciele zaś krzyczą na zgwałcenie konstytucyi. Z początku powątpiwano o tym zdarzeniu; lecz sam Francuzki ambaſsador uwiadomił dwor o tym, i Xżę Pokoiu wielkie ztąd ukontentowanie pokazał. Z tym wszystkim umieszczony artykuł w deklaracyi Duverne de Presle, gdzie mowi, iż Król Hiszpański skłonny był do poparcia zagraniczney kontra rewolucyi, bardzo zasmucił ministra Hiszpańskiego, i wszystko ambaſsadorowi Francuzkiemu przypomniał, co tylko dwor Hiszpański od zawarcia pokoiu uczynił, aby podobne porozumienie odwrocić. Szczegulniey wspomniał Francuzkiemu ambassadorowi o traktacie woiennym przeciw Anglii. Oświadczył przytym, że P. Entregues i de la Vauguyon usiłowali po kilka razy wciągnąć gabinet Madrycki do nieiako sekretney koalicyi przeciw Francuzkiey rzeczypospolitey; ale że takowe proiekta zawsze odrzucone były, i że P. Vauguyon odebrał niedawno rozkaz oddalenia się od dworu. Xżę Pokoiu zapewnił nakoniec, że Król Jmć Katolicki nieodmiennie przy swym żądaniu zostanie, zachowania iak nayściśleyszey iedności między obiema państwami. Co się de las Casas tyczy, o ktorym Duverne de Presle w swey deklaracyi wspomina, powiedział Xżę otwarcie, iż dwor Madrycki z iego postępku w Anglii i związku z emigrantami bardzo iest nie kontent. Z resztą rzekł z wielką otwartością, że wszystko w tey deklaracyi iest tylko domniemaniem i potwarzą.

Z Hagi d 10. *Października.*

Hollenderska flotta pod admirałem Winter wyszła przeszłey soboty z rana na morze z Texlu. Składa się ona z następuiących okrętow: Wolność od 74 armat, wice admirał Winter; Jowisz od 74 armat, kontra admirał Stoy; Brutus od 74 armat, admirał Bloys von Treslong; Cerberees od 68, Harlem od 68, Leyden od 68, Rowność od 68, admirał de Vries od 68 Waffenaar od

64, Hercules od 64, Delft od 56, Alkmar od 56, Batavier od 56, Zasłona od 56, Mars od 44, 2 fregaty od 36, 1 od 32, 1 od 24, 4 okręty od 18 i 2 od 12 armat; razem od 17 liniowych okrętow i 12 fregat i kutrow. Część 7 połbrygady została się na tey flocie i iest do Surinam przeznaczona, a resztę woysko zwrocona nazad.

Oddalenie się Angielskiey flotty admirała Duncan ułatwiło wyyście naszey.

Bywszy nasz poseł w Kopenhadze obywatel Goes został niezmiennym sekretarzem przy kommissyi zagranicznych związkow.

Woyska Francuzkie na żołdzie naszey rzeczypospolitey będące, rozpoczyły iuż swoy marsz nad Ren.

Z Kolonii d. 6. Października.

Podobieństwa potwierdzaią nowiny pokoiu, któreśmy odbrali z kraiow Cesarskich i Wiednia. Wszystkie przygotowania woienne ustały, i wszystkie woyska będące w marszu, odebrały rozkaz zatrzymania się; garnizon nasz powrocił także, a mieszczanie nasi ktorzy strzegli bram, dzisieyszego rana od tego uwolnieni zostali. Listy Paryzkie pod dniem 6 upewniaią że dyrektoryat odebrał odpowiedź od Cesarza Jmć na swoie ostatnie ultimatum.

Z Stralsundu d. 7. Października.

Przyszła nasza królowa przybyła tu z swoią matką i siostrą na dniu czwartym t. m. wspaniale ią przyymowano. Odgłos dzwonow, potroyny na wałach armatny i karabinowy wystrzał, a w wieczor wspaniałe oświecenie składały uroczystość przybycia iey do miasta. Hrabia Taubé miał zlecenie względem zamęzcia Xzniczki. Błogosławieństwo małżeńskie wczoray w kościele S. Mikołania z naywiększą odbyło się uroczystością. Dnia iutrzeyszego Xczka uda się do Karlskrony.

Z Gorycyi d. 24. Września.

Pozawczoray w dniu nowego roku rzeczypospolitey Francuzkiey, jenerał kommenduiący Buonaparte pomimo słabego swego zdrowia z okoliczności przybycia żony iego z Wenecyi wspaniałą dawał ucztę. Kazał na nią zaprosić margrabiego de Gallo dla którego szczegulnieyszy ma szacunek. Pierwsze zdrowia które tam spełniano, *były Cesarza Jmć, rzeczypospolitey Francuzkiey i pokoiu.*

Tym czasem naymnieyszey nie ma zwłoki w uzbraianiu nie tylko otaczaiacych nas gor, ale też małego pogranicznego miasteczka Gradiski i gor aż do Duino na drodze do Triestu leżących. S. Jan de Duino iest małe miasteczko położone nad brzegiem Adryatyckiego morza w poł drogi z Wenecyi do Tryestu, i należy do świetney familii Hrabiow de Thurn, ktòrzy tam dawny i piękny na wysokiey skale zbudowany maią zamek, zkąd naypięknieyszego używać można widoku.

Zaraz po ostatnim przeieździe przez Laybach hrabiego Kobentzel, jenerał artylleryi baron Terzy dał rozkaz swoiemu woysku w rezerwie będącemu udania się na przod. Oczekuiemy tu kwatery głowney na dzień 30 bieżącego miesiąca.

Jenerał Leytnant margrabia Prowera dnia wczorayszego tędy przeieżdzał; iedzie on za pozwoleniem Cesarza do Rzymu, dla obięcia naywyższey kommendy nad woyskiem Papiezkim, na mieyscu jenerała Leitnanta barona de Colli, którego odwołania żądali Francuzi.

DODATEK

DO Nru. 86.

GAZETY KRAKOWSKIEY

We Srzodę Dnia 25. Października 1797.

Z Roveredo d. 3. Października.

Zaczynaią zakładać oboz przed naszym miastem blisko S. Marka, otoczony będzie batteryami i redutami. Mimo tych rozporządzeń, rozumiemy, iż przyydzie do zawarcia ostatecznego pokoiu.

Z Wetzlar d. 3 Października.

Od czasu, iak pułkownik Austryacki Milius przy jenerale Lefevre tu się znayduie spostrzegamy nadzwyczayne między woyskiem Francuzkim poruszenia. Znacz na część iazdy posunęła się iuż, aż do linii demarkacyyney pomiędzy woyskami nieprzyiacielskiemi w czasie zawarcia zawieszenia broni oznaczoney. Uważać iednak potrzeba iż poruszenia te działaią się cicho i iak tylko można nayskryciey. Dnia iutrzeyszego dywizya jenera Grenier przechodzić ma, w częsci przez Weilbourg, a w części przez okolice nasze; iutro także jenerał L fevre ma opuścić miasto nasze, lecz nie wiemy gdzie głowna iego kwatera przeniesioną będzie Wiadomosci, które odbieramy względem pokoiu i woyny, są wcale iedne drugim przeciwne. Wczoray widzieliśmy przybywaiący znaczny transport pieniędzy, na zapłacenie woysk Francuzkich przeznaczony; dnia dzisieyszego zaczęto im go iuż w częsc rozdawać.

Z Tryestu d. 13. Października.

Wiadomości z Udine pod d. 7 t. m. zapewniaią, że tam konferencye ieszcze wciąż trwaią. D. 6 hrabia Kobentzel i jenerał Buonaparte mieli z sobą od godziny 4 po południu, aż do godziny 1 po połnocy sekretną konferencyą, po ktorey wyprawiono zaraz iednego po drugim kuryera do Wiednia. — Tryestska gazeta zapewnia z resztą o bliskim bardzo pokoiu, i wykrzykuie: Będziem mieli pokoy, będziem mieli dobry pokoy!

Z Gorycyi d. 11. Października.

Przed dwiema dniami poszedł do Gradiska rozkaz, aby wszystkie ku granicy w obszerności na 300 sążni będące winne krzaki, albo zakopano, albo całkiem wyrwano, i stoiące w tym okręgu domy roz-

zebrano. — W Tryeście większe ieszcze daleko na lądzie, i z wody fortyfikacye czynią; wiele w cytadeli będących ogrodow zarzucono i na ich mieyscach batterye usypano. — W niedzielę wieczor przywieziono tu na wozach 26 wielkich statkow (zapewne puntory) a d. 20 ma tu kolomna jenerała Terzy nazad przyyść dla ktorey iuż chleb pieką. Szpiegow przyprowadzaią tu co dzień; ieden z nich przypierwszey zaraz inkwizycyi żądał Xiędza. Szpieg Perizini (chłop Wenecki) siedzi ieszcze w woyskowym więzieniu na krzyż w ciężkie żelaza okuty, i podwoyna przy nim warta.

Z Lizbony d. 28. Sierpnia.

Był tu unas zwyczay, że protestanccy maytkowie nawracaiąc się na wiarę katolicką, dostawali nowe suknie i 25 talarow w pieniądzach na rękę. To sprawiło, że wiele maytkow w czasie stoiącey tu Angielskiey flotty na krotki czas na wiarę katolicką przystawało; a maytkowie nawet od pakebotow powtarzali to, ile razy tu z pocztą przybywali, pod pozorym, że ich familia w domu do odstąpienia tey wiary przymusiła. Nakoniec postrzeżono się na tey filuteryi, i pomiarkowano, że nawet Brazylii skarby nie wystarczyły by do nawrocenia maytkow Angielskich, i zniesiono na zawsze to zapomożenie.

Z Moguncyi d. 7. Października.

Nowy teraz kommenderuiący jenerał Francuzką armią Niemiecką, Franciszek Piotr Angereau, służył ieszcze za królewskich rządow, ale w niskim stopniu; odprawił kampanią w Niemczech i w czasie rewolucyi wyszedł prędko na stopień jenerała. W roku 1793 był iuż jenerałem dywizyi; odprawił ostatnią kampanią we Włoszech z jenerałem Buonaparte i przed 2 miesiącami był do Paryza wezwany.

Nowy szef jeneralnego sztabu armii Niemieckiey Duvignot roku przeszłego w Frankfurcie był kommendantem.

Z Manheimu d. 8. Października.

Listy z Ratysbony miłą donoszą nam nowinę, że kommissarz przyiaznym udzielił dworom, że Francuzi żądali aby kongres Rzeszy odbywał się w Rastat, i Cesarz Jmć na to zezwolił, okoliczność ta i mianowanie hrabiego Metternich na kommissarza, a hrabiego Kobentzel na ministra pełnomocnego na tenże kongres czynią nam nadzieie, że pomimo przygotowań do woyny, pokoy z Cesarzem iako z Królem Czeskim i Węgierskim albo iuż iest zawarty, albo w krotce będzie.

Od dni dwoch kuryerowie z Strazburga nie przechodzą więcey tędy.

Z Augszpurga d. 6. Października.

Podług listow z Laybach hrabia Kobentzel i jenerał Meerfeld przybyli tam d. 24 i po odprawioney z jenerałem Mack konferencyi, w dalszą do Udine udali się podroż; zaraz po ich odiedzie wydano rozkazy do woysk w tey stronie będących udania się ku Gorycyi. Jenerał baron Terzy na dniu 26 a sztab wyższy na dniu 27 maią opuścić Laybach. Piszą z Udinu że hrabia Meerfeld przybył tam w nocy z dnia 23 na 24, a na dniu 25 z rana konferencya odbyła się z Buonaparte, który natychmiast wysłał kuryera do Paryża. List z Udine nie wspomina o przybyciu tam hrabiego Kobentzel.

Z Kolonii d. 8. Października.

Na pamiątkę jenerała Hoche ma bydź na polach Weisturm nadgrobek wystawiony, i 2000 liw. dochodow na zawsze dla edukacyi młodzieży ufondowane. Obrany do tego powołania od mieszkańcow nau

łczyciel, będzie miał zaraz obowiązek utrzymywania z tey pensyi tego pamiętnika. Jenerał Lefevre ułożył ten plan, a Championet go wykonywa. Już 174 prentow zakupił do tego gruntu i 15,000 liw. nadzbierał. Pattgieszer w Koblentz ma zlecenie robienia tam od jenerałow i officyalistow armii na to składki.

Z Kraiow Bergu d. 6 Października.

Gdy na końcu przeszłego tygodnia całkiem pogłoski pokoiu upadać się zdawały, widzieliśmy tu wielkie poruszenia między Francuzkiemi woyskami. Nakazano im uformować trzy obozy, ieden z iazdy na demarkacyyney linii, drugi przy Mühlheim, a trzeci na przeciwko Bonn. Dziś miały woyska do tych obozow ruszyć, ale nadszedł inny rozkaz, iż dopiero na przyszły poniedziałek poydą. To dało powod do mniemania na nowo, że pokoy między Cesarzem i Francyą bardzo bliski bydź musi.

Z Medyolanu d. 28. Września.

Mamy pewne nadzieie, że powiat Brescia i Xtwo Mantuańskie przyłączone będą w krotce do rzeczypospolitey Cysalpińskiey. Minister sprawiedliwości pisał do obywatela Bardironi prezydenta trybunału kryminalnego, że złożenie przez niego urzędu przyięte zostało, i na mieysce iego mianowano obywatela Luini z Treviglio.

Jenerał Berthier powracaiacy z Nowarry, poiechał do głowney kwatery. Utrzymuią, iż powiedział, że wątpi aby Cesarz miał przyiąć podane mu układy pokoiu.

Z Genui d. 27. Września.

Genua dawnieyszą swoią odzyskała spokoyność; lecz przy smutnym, a często powtarzanym winowaycow] na rozstrzela. nie skazanych widokiem, umilkły piosneczki, które lud w swoim zapale powtarzać lubił. Ponury tu panuie smutek, więzienia S. Ducha, S. Dominika i kaplica S. Ambrozego są napełnione włościanami z Polcewera, Albato i Fontanaba. Z tym wszystkim rozumieią, że większa część winnych nie iest ieszcze złapana; niezmiernie tedy wiele aresztuią osob, a iako po 10 razem do więzienia prowadzą, a po iedney tylko uwalniaią, tak w krotce nowe potrzeba będzie budować więzienia, aż do czasu, w którym nie będzie więcey w tych okolicach, ani panow, ani poddanych, ani burzliwych, ani zwodzących, ani burzliwych, ani zdraycow ani zdradzonych. Jenerał Buonaparte uwiadomiony o źrzodle i pobudkach poróżnień naszych, pisał do ministra Faypoult d. 10 t. m. " Myslę, iż roztropne osoby starać się powinny o poprawienie konstytucyi i rozumiem, że wiele artykułow nie iest dogodnych dla rzeczypospolitey Genueńskiey; zrob to, aby rząd nic nieogłaszał, poki ia się nie zbliżę do Genui.,, Rozchodzi się pogłoska maiąca nieiaka pewność, iż rzeczpospolita Liguryyska do rzeczypospolitey Cysalpińskiey wcielona będzie.

Z Bruxelli d. 28. Września.

Drzewo wolności w wielu ieszcze miastach, miasteczkach i wsiach z tey strony Renu położonych zaszczepione zostało; taż sama uroczysność rownie iak i deklaracya niepodległości w krótce w Akwisgranie dopełnioną będzie. Nakoniec jenerałowie i kommissarze Francuzcy wszędzie wydali rozkazy, aby szanowano życzenie ludu stania się wolnym; nie masz więc wątpliwości, że nowa rzeczpospolita Cysreńska

uformuie się w sposobie iednostaynym, i zaymie w sobie część palatynatu, wielką część elektorstw Trewirskiego i Kolońskiego, Xięstwa Aremberg i Julii, miasto Cesarskie Akwisgran. Jeżeli zaś zechcemy biegaiącym wierzyć powieściom. Rząd Francuzki z gabinetem Berlińskim miał otworzyć negocyacyą w celu nakłonienia go, do odstąpienia Xięstwa Kliwii i Geldrii Pruskiey nowey rzeczypospolitey tym koncem aby Ren był granicą, za przyzwoitym wynadgrodzeniem na prawym brzego Renu. Coz kolwiek bądź mamy powod do wierzenia, iż uformowanie tey rzeczypospolitey w iedno ciało w krotce nastąpi. (Kuryer Skaldy.)

Z Frankfurtu d. 10. *Października.*

Między Cesarskiemi z tamtey strony Pfalcu widać od kiku dni poruszenia; stoiące tam woyska znowu łańcuch forpocztow uformowały, a regiment Warasdynerow posunął się ku Moguncyi. Kontyniens Bawarsko Pfalcu także się tam udał. Weszłe na początku przeszłego tygodnia do Manheimu woyska, opuściły znowu to miasto, i udały się z będącemi ztamtey strony Renu oddziałami na wyższy Ren. Poczta iest znowu na tamtey stronie Renu przerwana, ponieważ ią Francuzi iuż w Hundsryku ku Moguncyi znieśli. Z Frankonii piszą, że polowe lazareta znowu naprzod idą, że codziennie znaczne transporty magazynow z Czech przychodzą, i że Bamberscy szyprowie odebrali nakaz zawiezienia 10,000 beczek mąki nad Ren. — Lubo te wszystkie przygotowania zapowiadaią woynę, utrzymuie się iednak nieprzerwanie nadzieia pokoiu, i słychać, że Francuzkie woyska, które iuż na niższym Renie na przod miały iść, nagle odebrały rozkazy aby się na mieyscach zostały i do marszu tylko w gotowości stały. — Elektor Bawarski zakazał naysurowiey wszystkim emigrantom, deportowanym xiędzom i oboiey płci osobom z Francyi bawienia się w Bawaryi; te nawet osoby, którym iuz dawniey pozwolono, nie mogą przebywać w tym kraiu, poki na nowo pozwolenia nie otrzymaią.

DONIESIENIA.

Z wyroku sądu woytowsko ławniczego miasta Kazimierza pod dniem 30 miesiąca września r. b. wypadłego wszem wobec i każdemu z osobna do wiadomości podaie się: iż rożnych rzeczy i sprzętow iako to kopersztychow, zwierciadeł, stołkow i innych meblow w massie krydalney Józefa Karola Straussa znayduiących się dnia 3. miesiąca listopada bieżacego roku o godzinie 9 przed południem, zas połowy kamienicy do teyże massy krydalney Straussowskiey należącey dnia 2. miesiąca stycznia roku przyszłego 1798. licytacya publiczna w teyże samey kamienicy Straussowskiey pod Nrem. 122. na Kazimierzu sytuowaney podobnież o godzinie 9. ranney odprawowac się będzie; życzący sobie bądź z mobiliow bądź kamienicy pomienioney nabycia i o cenie chcac bydź informowanemi w kancellaryi Kazimierskiey lub u S la Karola Okońskiego massy przerzeczoney kuratora pod Nrem. 57. w mieście Kazimierzu mieszkaiącego przeyźrzenia Inwentarza każdego czasu zażądać mogą.